

بررسی میزان کلسترول سرم و ارتباط آن با چربیهای دریافتی

دکتر نسرین عاقلی ** - آریو موحدی **

* استادیار رشته تغذیه، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان

انسانی تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی کشور

چکیده

کلسترول و بخصوص کلسترول LDL بزرگترین نقش را در ایجاد بیماریهای قلبی - عروقی بهده دارد. از مهمترین عوامل محیطی مؤثر روی این بیماریها تغذیه فرد می باشد.

Cross Sectional جهت اطلاع از میزان کلسترول سرم و ارتباط آن با میزان کلسترول و چربیهای دریافتی مطالعه‌ای از نوع روی ۶۲۸ نفر زن و مرد ۳۵-۶۵ ساله ساکن مناطق ییستگاهه شهر تهران انجام شد.

نتایج بدست آمده نشان داد که در $\frac{1}{6}$ درصد مواد کلسترول قام و در $\frac{5}{9}$ درصد مواد کلسترول LDL بتریب کمتر از 200 و 130 میلی‌گرم در دسی‌لیتر می باشد که برای سلامتی بسیار مناسب تشخیص داده شده است. بر عکس میزان کلسترول HDL در $\frac{63}{6}$ درصد زنان و $\frac{81}{9}$ درصد مردان زیر 40 میلی‌گرم در دسی‌لیتر است و این امر باعث می شود تا نسبت بین کلسترول LDL به کلسترول HDL که یکی از عوامل مهم خطر بیماریهای عروقی محسوب می شود بالا رود.

بررسی وضع تغذیه این افراد نشان داد که بیش از 50 درصد جمعیت بیشتر از 75 گرم چربی در روز مصرف می کند که دو سوم آن از نوع اشباع است. مقدار کلسترول دریافتی در 90 درصد جمعیت در محدوده مقدار توصیه شده که 300 میلی‌گرم است می باشد.

از لحاظ آماری ارتباط معنی داری بین چربیهای دریافتی و کلسترول سرم مشاهده نگردید. از این مطالعه نتیجه گرفته شد که هیبریکلسترولمی در کمتر از 10 درصد جمعیت مشاهده می شود ولی کمبود کلسترول HDL بسیار قابل توجه بوده و باید بعنوان یک عامل خطر مهم در جمعیت ایرانی مورد توجه قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: چربی‌ها / کلسترول / لیپوپروتئین‌های کلسترول اچ دی ال / لیپوپروتئین‌ها / کلسترول ال دی ال

مقدمه

اشباع موفق شده‌اند بیماریهای قلبی را در این کشور بطور قابل توجهی کاهش دهنند (۶). در پروژهٔ بین‌المللی مونیکا که 16 هزار بیمار در طی 6 سال شناسایی شدند نیز عوارض ناشی از بیماریهای قلبی به تغذیه و بخصوص مصرف چربیهای اشباع و کلسترول نسبت داده شده است (۷).

مطالعات متعددی نشان داده‌اند که کلسترول بالای 200 میلی‌گرم در دسی‌لیتر، کلسترول LDL بالای 130 میلی‌گرم در دسی‌لیتر و کلسترول HDL زیر 35 میلی‌گرم در دسی‌لیتر از عوامل مهم خطر برای بیماریهای قلبی - عروقی

بین عوامل خطر بیماریهای قلبی از دیگر کلسترول LDL و بخصوص کاهش کلسترول HDL بزرگترین نقش را بهده دارد (۱) نقش تغذیه بعنوان یک عامل تشید کننده یا پیش‌گیری کننده از این بیماریهای اثبات رسیده است (۶-۷).

مطالعات انجام شده نشان می دهد که فنلاند از کشورهاییست که شیوع بیماریهای قلبی در آنجا بیشتر از سایر نقاط است. چربیهای مصرفی آنها بیشتر منشاً حیوانی داشته و از نوع اشباع می باشند. محققین با حذف چربیهای

نتایج

نتایج بدست آمده در جدول های شماره ۱ تا ۸ ارائه شده است.

جدول شماره ۱ نشان می دهد که کلسترول تام و کلسترول LDL رمحدوده میزان توصیه شده یعنی 200 mg/dL و 130 mg/dL در دسی لیتر می باشند. کلسترول HDL در مز میزان توصیه شده که 35 mg/dL در دسی لیتر است می باشد که این امر باعث شده است تا نسبت بین کلسترول LDL و کلسترول HDL بالا رود.

جدول شماره ۲ نشان می دهد که در $55/6$ درصد زنان و $63/5$ درصد مردان میزان کلسترول تام سرم زیر 200 mg/dL می باشد که در دسی لیتر قرار دارد. در 59 mg/dL می باشد. در دسی لیتر از 130 mg/dL می باشد. میزان تفاوت زیادی بین زن و مرد وجود ندارد. نزدیک به $66/7$ درصد مردان و $39/9$ درصد زنان کلسترول HDL شان کمتر از 35 mg/dL در دسی لیتر است که بعنوان مرز خطر شناخته می شود.

جدول شماره ۳ میزان کلسترول دریافتی روزانه را نشان می دهد که متوسط آن 230 mg/dL می باشد. حدود 80 mg/dL درصد افراد کمتر از 300 mg/dL کلسترول در روز دریافت می کنند. جدول های شماره ۴ و ۵ بر ترتیب میزان کل مصرف چربی و چربیهای اشباع را نشان می دهند میزان مصرف در مردان بیشتر از زنان است. جدول های شماره ۶ و ۷ بر ترتیب نشان دهنده مصرف اسیدهای چرب غیر اشباع با یک و چند پیوند دوگانه می باشند. جدول شماره ۸ ارتباط بین کلسترول سرم و چربیهای دریافتی را نشان می دهد. لازم به یادداوری است که در این مطالعه زن و مرد هر کدام جداگانه در گروههای سنی $44/9-45/9$ و $54/9-55/9$ ساله مورد بررسی قرار گرفتند. به علت کثرت تعداد جدول این ارقام ارائه نشده اند.

محسوب می شوند(۱)

با رعایت رژیم غذایی و تغذیه صحیح حتی بدون مصرف دارو می توان چربیهای خون را براحتی پائین آورد (۸).

جهت اطلاع از میزان کلسترول سرم و ارتباط آن با کلسترول دریافتی و همچنین مقدار و نوع چربیهای دریافتی مبادرت به مطالعه ای روی افراد $35-65$ ساله ساکن مناطق بیستگانه شهر تهران گردید.

مواد و روش ها

این مطالعه روی 628 نفر زن و مرد $35-65$ ساله بطريق Cross Sectional انجام گرفت. $44/3$ درصد جمعیت را مردان و $55/7$ درصد را زنان تشکیل می دادند. نمونه گیری روی خانواده های ساکن بیست منطقه شهر تهران بدینظریق انجام شد که در مناطق بیستگانه تهران 42 ناحیه به روش نمونه گیری تصادفی خوشای انتخاب شدند. در داخل هر ناحیه لیست بلوک ها تهیه شده و به روش نمونه گیری ساده تصادفی یک بلوک انتخاب گردید در داخل هر بلوک لیست خانوارهایی که دارای افراد $35-65$ ساله بودند تهیه شد و سپس به روش نمونه گیری سیستماتیک تعداد 15 نفر در 15 خانوار واحد شرایط انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. از هر فرد صبح در حالت ناشتا 5 ml لیتر خون گرفته شد و در اسرع وقت به آزمایشگاه ارسال و سرم آن جدا شده، آزمایشات زیر روی آن انجام گرفت.

کلسترول تام با استفاده از کیت و روش آنژیمی - End Point، کلسترول HDL با استفاده از کیت و روش آنژیمی Chod-PAP و کلسترول LDL با استفاده از فرمول Friedwald محاسبه گردید.

از مواد غذایی مصرفی روزانه، هفتگی، ماهیانه و حتی موادی که گاهی در طول سال مصرف می شد با استفاده از پرسشنامه اطلاع حاصل شد. این مواد مصرفی به گرم در روز تبدیل شدند و ترکیبات مختلف آنها از جمله کلسترول، چربیهای اشباع و غیر اشباع به کمک جداول ترکیبات مواد غذایی محاسبه گردید(۲-۹).

برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده بعمل آمد و برای مقایسه پارامترهای مختلف بین زنان و مردان از آزمون t و جهت ارتباط بین کلسترول سرم و کلسترول و چربیهای دریافتی از ضرایب همبستگی استفاده شد.

جدول ۱- شاخص های مرکزی و میزان پراکندگی کلسترول سرم به تفکیک جنس

HDL-c	LDL-c	HDL mg/dl	کلسترول mg/dl	LDL	کلسترول تام mg/dl	نوع کلسترول
X ± SD	X ± SD	X ± SD	X ± SD	X ± SD	X ± SD	جنس
۳/۶±۱/۲۷	۳۷±۹		۱۲۷ ±۳۷		۱۹۵ ±۴۳	زن $n=350$
۳/۹±۱/۲۱	۳۲±۸		۱۲۲ ±۳۶		۱۸۹ ±۳۷	مرد $n=278$
۳/۷۳±۱/۲۴	۳۲/۸±۸/۶		۱۲۴ ±۳۶/۶		۱۹۲ ±۴۰/۵	کل جمعیت $n=628$

جدول ۲- توزیع فراوانی میزان کلسترول تام، کلسترول LDL و کلسترول HDL سرم به تفکیک جنس

کل جمعیت	درصد	تعداد	مرد	درصد	تعداد	زن	درصد	تعداد	جنس	متغیرها (mg/dl)
کلسترول تام										
۵۹/۶	۳۷۲	۶۳/۵	۱۱۷	۵۵/۶	۱۹۵					< 200
۳۰/۷	۱۹۴	۲۸/۲	۷۸	۳۳/۲	۱۱۶					۲۰۰-۲۳۹
۹/۷	۶۲	۸/۳	۲۳	۱۱/۲	۳۹					≥ ۲۴۰
۱۰۰	۶۲۸	۱۰۰	۲۷۸	۱۰۰	۳۵۰					کل
کلسترول LDL										
۵۹/۰	۳۷۰	۶۰/۳	۱۶۸	۵۷/۶	۲۰۲					< ۱۳۰
۳۳/۹	۲۱۳	۳۳/۲	۹۲	۳۴/۷	۱۲۱					۱۳۰-۱۷۹
۷/۱	۴۵	۶/۵	۱۸	۷/۷	۲۷					≥ ۱۸۰
۱۰۰	۶۲۸	۱۰۰	۲۷۸	۱۰۰	۳۵۰					کل
کلسترول HDL										
۵۳/۳	۳۲۶	۶۶/۷	۱۸۶	۳۹/۹	۱۴۰					< ۳۵
۱۹/۵	۱۲۵	۱۵/۲	۴۲	۲۲/۷	۸۳					۳۵-۴۹
۲۷/۲	۱۷۷	۱۸/۱	۵۰	۳۶/۴	۱۲۷					≥ ۴۰
۱۰۰	۶۲۸	۱۰۰	۲۷۸	۱۰۰	۳۵۰					کل

جدول ۳- مقدار کلسترول دریافتی روزانه و توزیع فراوانی آن به تفکیک جنس

mg کلسترول دریافتی روزانه									جنس
>=۴۰۰		۳۰۰-۳۹۹		۲۰۰-۲۹۹		< ۲۰۰		مقدار کل	
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	x ± sd	
۵/۴	۱۹	۶/۶	۲۳	۲۶/۴	۹۲	۶۱/۶	۲۱۵	۱۹۷±۱۲۳	زن
۱۵/۲	۴۲	۱۳/۷	۳۸	۲۸/۵	۷۹	۴۲/۶	۱۱۸	۲۷۲±۱۷۹	مرد
									کل
۱۰/۳	۳۱	۱۰/۲	۳۰	۲۷/۵	۸۶	۵۲	۱۶۶	۲۳۰±۱۵۰	جمعیت

جدول ۴- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی بر حسب مقدار کل چربیهای دریافتی روزانه

گل چربیهای دریافتی روزانه g				جنس
>=۱۰۰	۷۵-۱۰۰	۵۰-۷۵	< ۵۰	
۶۵	۷۹	۱۲۰	۷۱	تعداد
۱۹/۴	۲۳/۶	۳۵/۸	۲۱/۲	درصد
۸۴	۸۴	۶۶	۳۵	تعداد
۳۱/۲	۳۱/۲	۲۴/۶	۱۳/۰	درصد
۱۴۹	۱۶۳	۱۸۶	۱۰۶	کل تعداد <
۲۵/۳	۲۷/۴	۳۰/۲	۱۷/۱	درصد جمعیت

جدول ۵- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی بر حسب مقدار دریافت روزانه اسیدهای چرب اشیاع

اسیدهای اشیاع دریافتی روزانه g			جنس
> = ۱۰۰	۵۰-۹۹	< ۵۰	
۱۰	۱۱۴	۲۲۰	تعداد
۴/۳	۳۲/۷	۶۳/۰	درصد
۱۰	۱۳۴	۱۲۸	تعداد
۵/۴	۴۸/۴	۴۶/۲	درصد
۳۰	۲۴۸	۳۴۸	کل تعداد
۴/۸	۴۰/۶	۵۴/۶	درصد جمعیت

جدول ۶- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی بحسب مقدار دریافت روزانه اسیدهای چرب غیر اشباع با یک پیوند دوگانه

اسیدهای چرب غیر اشباع با یک پیوند دوگانه دریافتی روزانه gr					جنس
>=۲۰	۱۵-۱۹/۹	۱۰-۱۴/۹	۵-۹/۹	<۵	
۴۴	۴۷	۸۵	۱۲۷	۴۶	تعداد
۱۲/۵	۱۳/۵	۲۴/۴	۳۶/۴	۱۳/۲	زن
۶۱	۴۶	۷۷	۷۴	۲۰	درصد
۲۲/۰	۱۶/۶	۲۷/۴	۲۶/۷	۷/۳	مرد
۱۰۵	۹۳	۱۶۲	۲۰۱	۶۶	درصد
۱۷/۳	۱۵/۱	۲۵/۹	۳۱/۵	۱۰/۲	کل تعداد
					جمعیت
					درصد

جدول ۷- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی بحسب مقدار دریافت روزانه اسیدهای چرب غیر اشباع با چند پیوند دوگانه

اسیدهای چرب غیر اشباع با چند پیوند دوگانه دریافتی روزانه gr					جنس
>=۲۰	۱۵-۱۹/۹	۱۰-۱۴/۹	۵-۹/۹	<۵	
۶۳	۲۲	۳۲	۸۴	۱۴۷	تعداد
۱۸/۱	۶/۳	۹/۲	۲۴/۱	۴۲/۳	زن
۵۰	۲۰	۳۰	۷۰	۱۰۶	درصد
۱۸/۱	۷/۲	۱۰/۶	۲۵/۷	۳۸/۴	مرد
۱۱۳	۴۲	۶۲	۱۵۴	۲۵۳	درصد
۱۸/۱	۶/۸	۱۰	۲۴/۸	۴۰/۳	کل تعداد
					جمعیت
					درصد

جدول ۸- ماتریس ضرایب همبستگی بین کلسترول سرم و کلسترول و چربیهای دریافتی

HDL	کلسترول	کلسترول قام	
-۰/۰۳	۰/۳	۰/۰۰۶	کلسترول غذا
NS	NS	NS	
-۰/۰۹	-۰/۰۱	-۰/۰۳	چربیهای اشباع
NS	NS	NS	
۰/۰۶	۰/۰۱	۰/۰۰۸	Pufa
NS	NS	NS	
۰/۰۱	-۰/۰۴	-۰/۰۴	Mufa
NS	NS	NS	

: اسیدهای چرب غیر اشباع با چند پیوند دوگانه ، Mufa : اسیدهای چرب غیر اشباع با یک پیوند دوگانه

بحث و نتیجه‌گیری

با بالا رفتن کلسترول رابطه مثبت دارد (۱۵). با توجه باینکه میزان دریافت اسیدهای چرب اشباع زیاد است میزان هیپرکلسترولمی قابل توجه نمی‌باشد، در اینمورد شاید بتوان گفت که افراد مورد مطالعه از نظر ژنتیکی دچار اختلال در متابولیسم LDL نمی‌باشند. در مقایسه‌ای که بین گروههای سنی مختلف انجام شد مشاهده گردید که مقدار مصرف اسیدهای چرب اشباع بین گروه سنی ۴۵-۵۴/۹ با گروه سنی ۵۵-۶۵ تفاوت معنی دار دارد ($P < 0.05$). این امر نشان می‌دهد که افراد در سنین بالاتر رعایت مقدار مصرف و نوع چربی مصرفی را می‌نمایند.

نشان داده شده که مصرف روغن زیتون که حاوی ۷۰ درصد اسید اوئیک (اسید چرب غیراشباع با یک پیوند دوگانه) است کلسترول LDL را کاهش داده و کلسترول HDL را افزایش می‌دهد (۱۶). روغن زیتون بندرت توسط افراد مورد مطالعه مصرف می‌شد. علیرغم اینکه اسیدهای چرب غیراشباع با یک پیوند دوگانه در مواد غذایی حیوانی به مقدار قابل توجهی یافت می‌شود (۱۰)، ۸۳ درصد افراد مورد بررسی کمتر از ۲۰ گرم از این اسید چرب را دریافت می‌کردند. اسیدهای چرب غیراشباع با چند پیوند دوگانه کمتر از ۵ گرم در روز توسط ۴۰ درصد افراد مصرف می‌شد مصرف این نوع اسید چرب نیز بین گروههای سنی ۴۵-۵۴/۹ و ۵۵-۶۵ تفاوت معنی دار داشت ($P < 0.05$). علت این امر اینست که افراد با بالا رفتن سن به مصرف روغن‌های مایع می‌افزایند. در این مطالعه منظور از اسیدهای چرب لینولیک و لینولنیک می‌باشد. نسبت بین این دو اسید چرب که دارای اهمیت بیولوژیکی است باید معادل ۷ باشد. این نسبت در این مطالعه ۱۵ بود که علت آن مصرف کم اسید لینولنیک بوده است. منبع این اسید چرب مغزهای روغنی مانند پسته، بادام و فندق می‌باشد که این مغزها بطور متوسط ۲۵ گرم در هفته مصرف می‌شوند. همچنین نسبت بین اسیدهای چرب غیراشباع به اشباع (P/S) حائز اهمیت است. بالا رفتن آن حتی به مقدار کم چربیهای خون را پائین می‌آورد (۸). پیشنهاد می‌شود که این نسبت معادل یک باشد (۱). در مطالعه اخیر این نسبت برای زنان ۶/۶۷ و برای مردان ۶/۰ بود ولی در زنان ۵۵-۶۵ ساله به ۹/۸ می‌رسد که نشان دهنده این نکته است که در این گروه سنی زنان به تغذیه خود بیشتر توجه نموده‌اند. بطور کلی مردان در سنین ۴۵-۵۵ سال کمتر از سایر گروهها

نتایج بدست آمده از مطالعه‌ای که در شهر تهران انجام شد نشان داد که فقط در ۱۱/۲ درصد زنان و ۸/۳ درصد مردان کلسترول تام بالای ۲۴۰ میلی گرم در دسی لیتر می‌باشد. در ۷/۷ درصد زنان و ۶/۵ درصد مردان کلسترول LDL بالای ۱۸۰ میلی گرم در دسی لیتر است که عامل خطر محسوب می‌شوند. اکثریت جمعیت یعنی ۵۵/۶ درصد زنان و ۶۳/۵ درصد مردان دارای کلسترول زیر ۲۰۰ میلی گرم می‌باشد بطور جزئی کلسترول تام و کلسترول LDL در زنان بیشتر از مردان است.

کلسترول HDL به عنوان یکی از عوامل مهم ضد بیماریهای قلبی از دیرباز شناخته شده است (۱۱-۱۲). در بین افراد مورد مطالعه ۳۶/۴ درصد زنان و ۱۸/۱ درصد مردان کلسترول HDL بالای ۴۰ میلی گرم در دسی لیتر دارند. ۷۲/۸ درصد کل جمعیت کلسترول HDL زیر ۴۰ میلی گرم است که در مقایسه با استانداردهای بین‌المللی که آرا ۵۰، ۴۰ و حتی ۸۰ میلی گرم در دسی لیتر تعیین می‌کنند (۱-۱۳)، بسیار کم است. نسبت بین کلسترول LDL به کلسترول HDL یکی از مهمترین عوامل خطر بیماریهای قلبی شناخته می‌شود. میانگین در افراد مورد مطالعه $3/73 \pm 1/22$ می‌باشد که نسبت به میزان طبیعی که حدود ۲/۳ می‌باشد (۱۳) بسیار زیاد است. این نسبت بطور جزئی در مردان بیشتر است. در کشورهای توسعه یافته غربی چربیها درصد بزرگی (تا ۴۰ درصد) از کالری مورد نیاز روزانه را تأمین می‌کنند. در مطالعه اخیر چربیها تأمین کننده ۸/۵ ± 26 درصد کل انرژی می‌باشد (۳) که از لحاظ درصد کمتر از مقادیر مصرفی در کشورهای غربی است (۱۴). پیشنهاد می‌شود که کالری دریافتی از چربی از ۳۰ درصد کل کالری تجاوز نکند، ۷ درصد آن از چربیهای غیراشباع، ۱۳ درصد آن از چربیهای غیراشباع با یک پیوند دوگانه و ۱۰ درصد آن از چربیهای غیراشباع با چند پیوند دوگانه تشکیل شده باشد (۱). این ارقام بترتیب در این مطالعه ۱۷/۷۵ و ۴/۷ درصد بود که در مقایسه با رژیم غذایی متدائل در اروپا بسیار متفاوت می‌باشد (۴-۱۴). در نزد غربیها با اینکه ۴۰ درصد انرژی دریافتی از چربیها تأمین می‌شود، چربیهای اشباع ۱۶ درصد چربیها را تشکیل می‌دهد (۱۴). بطور کلی بیش از ۴۵ درصد افراد مورد بررسی و بخصوص مردان روزانه بیشتر از ۵۰ گرم اسید چرب اشباع دریافت می‌کردند. ثابت شده است که مصرف اسیدهای چرب اشباع

LDL و کلسترول HDL سرمه و متغیرهای مانند میزان اسیدهای چرب اشباع و غیراشباع و مقدار کلسترول دریافتی برقرار شد ولی این ارتباطها همبستگی معنی داری را نشان نداد.

بطور کلی از این مطالعه نتیجه گرفته می شود که هیپرکلسترولمی در کمتر از ۱۰ درصد جمعیت مشاهده می شود ولی کمبود کلسترول HDL بسیار قابل توجه است و این مسئله در مطالعات دیگری از جمله تحقیقاتی که در اسلام شهر انجام گرفته نشان داده است (۴). پائین بودن کلسترول HDL به عوامل متعددی از جمله ازدیاد تری گلیسریدها مربوط می شود (۱۸) که خود نتیجه اضافه وزن (۱۹)، مصرف زیاد مواد قندی (۲۰-۲۱) و عدم فعالیت بدنی می باشد (۲۲). در مورد این علل مطالubi در پنجمین کنگره تغذیه ارائه شده است (۵).

در خاتمه باید اضافه کرد که آموزش تغذیه صحیح به افراد یکی از راههای اساسی مبارزه با این مشکل می باشد.

سپاسگزاری: این مطالعه در انتیتو تحقیقات تغذیه انجام گردیده و هزینه انجام آن توسط این مؤسسه تأمین شده است که بدینوسیله قدردانی می گردد.

از جناب آقای دکتر یدالله محرابی جهت تجزیه و تحلیل داده ها و از خانم ها اعظم غروی، نسترن شریعت زاده و آقای علی کلاتی جهت انجام آزمایشات بیوشیمیائی صمیمانه سپاسگزاری می گردد.

6. Nikkari T, Salo M, Maatela J, Aromaa A. Serum Fatty Acids in Finnish Men. *Atherosclerosis* 1983; 49: 139-148.
7. Richard J L, Ruidavets JB. Le projet MONICA. Sang Thrombose Vaisseaux 1991; 3: 7-11.
8. Agheli N, Cloarec M, Jacotot B. Effect of Dietary Treatment on the Lipid, Lipoprotein and Fatty Acid Compositions in Type IV Familial Hypertriglyceridemia. *Ann Nutr Metab* 1991; 35: 261-273.

رعایت مصرف چربی را چه از لحاظ کمی و چه از لحاظ کیفی می نمودند.

قسمت اعظم کلسترول مورد نیاز شخص (۸۰ درصد) در بدن ساخته شده و بقیه از طریق غذاها دریافت می شود (۱). از دیاد کلسترول دریافتی باعث می شود تا تعداد گیرندهای LDL کاهش یابد (۱۷). در یک رژیم غذائی متعادل دریافت ۳۰۰ میلی گرم کلسترول در روز توصیه شده است (۱).

هشتاد درصد افراد مورد بررسی کلسترول دریافتی شان کمتر از ۳۰۰ میلی گرم بود و بخصوص زنان کمتر از مردان کلسترول دریافت می کردند. مردان ۴۵-۵۵ ساله مواد غذائی حاوی کلسترول مانند تخم مرغ، کره، مغز و سوپسیس و کالباس را بیشتر از سایر گروهها مصرف می نمودند.

در این مطالعه همچنین مشاهده شد که ۵۳ درصد افراد مورد مطالعه اصلاً روغن مایع مصرف نمی کنند و برای تهیه انواع غذاها از روغن های نباتی هیدروژنه استفاده می نمایند. اگر چه مصرف این نوع روغن ها خود دارای مضراتی است ولی با توجه باینکه ۵۳ درصد این افراد گوشت و ۷۹ درصد آنها سبزیجات را بصورت سرخ کرده مصرف می نمایند و مصرف روغن های مایع نیز جهت سرخ کردن منع شده است باید تا حدودی مصرف روغن جامد را در برنامه غذائی مجاز دانست. برای کم کردن مصرف این نوع روغن ها باید سعی کرد فرهنگ مصرف و طرز تهیه غذاها را تغییر داد. بمنظور نشان دادن تأثیر چربیهای دریافتی روی چربیهای سرمه، ارتباطی بین میزان کلسترول تام، کلسترول

منابع

۱. عاقلی، نسرین: فیزیوپاتولوژی و بیوشیمی چربیها. تهران: نشر گفتار، ۱۳۷۸.
۲. عاقلی، نسرین: ترکیبات مواد غذائی، خام، پخته و فرآیند شده. تهران: انتیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذائی ایران، ۱۳۵۷.
۳. عاقلی، نسرین: بررسی شیوع عوامل خطر بیماریهای قلبی عروقی در افراد ۳۵-۶۵ ساله شهر تهران در سال ۱۳۷۷ (گزارش طرح) انتیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذائی ایران، ۱۳۷۸.
۴. نوایی، ل: بررسی میزان شیوع دیابت در اسلام شهر و عوامل مؤثر در ایجاد آن. (گزارش طرح). انتیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذائی ایران، ۱۳۷۷.
۵. عاقلی، نسرین: بررسی علل بالا بودن تری گلیسریدها در

-
9. Favier JC. Repertoire General des Aliments. Table de Composition. Edition INRA, 1995.
 10. Renaud S. La Composition des Aliments. Edition INSERM U63, 1986.
 11. Miller GJ. plasma High Density lipoprotein Concentration and Development of Ischemic Heart Disease. Lancet 1997; i, 16-19.
 12. Gordon T. High Density Lipoprotein as a Protective Factor Against Coronary Heart Disease. Am J Med 1977; 92: 707-714.
 13. Agheli N, Jacotot B, Ayrault - Jarrier M, Lemonnier D. Compositions of Serum Lipids, Lipoproteins, and Lipoprotein Fatty Acids in Type IV Primary Hypertriglyceridemia. J Clin Biochem Nutr 1992; 12: 131-140.
 14. Agheli N, Kurkure A, Doctor V, Therwath A. A Comparative Study on the Role of Diet in Breast Cancer in a High-risk Ethnic Group. J Clin Biochem Nutr 1996; 20: 71-81.
 15. Keys A. Coronary Heart Disease, the Global Picture. Atherosclerosis 1975; 22: 149-192.
 16. Ruiz -Gutierrez. Olive Oil and High Oleic Sunflower Oil on Human Plasma and Erythrocyte Membrane Lipids. Nutrit Res 1997; 17, 1391-1399.
 17. Mac Namara DJ. Dietary Cholesterol: Effect on Lipid Metabolism. Current Opinion in Lipidology 1990; 1: 18- 22.
 18. Agheli N. Un Exces de Triglycerides Est-il un Facteur de Risque Pour L'arter et la Veine?. Angiologie 1993; 174: 3448-3452.
 19. Morrison JA. Obesity and high Density Lipoprotein Cholesterol in Black and White 9 and 10 Year Old Girls. Met Clin & Exp 1996; 45: 469-474.
 20. Gonen B. The Effect of Short Term Feeding of a Carbohydrate Diet on HDL Subclass in Normal Subjects. Metabolism 1981; 30: 1125-1129.
 21. Blum CB. High Density Lipoprotein Metabolism in Man. J Clin Inves 1977; 60: 795- 807.
 22. Kannel WB. Epidemiological Assessment of the Role of Physical Activity and Fitness in Development of Cardiovascular Diseases. Am Heart J 1995; 109: 876-885.

Serum Cholesterol Level and its Association with their Fats and Cholesterol Intake.

Agheli N, Movahedi A.

ABSTRACT

Cholesterol and particularly LDL-c is one of the most important risk factors of cardiovascular disease. The most important environmental factor that influence this anomaly is nutritional status.

The aim of this Cross-Sectional study was determination of the level of serum cholesterol and its association with fats and cholesterol intake. we selected 628 men and women aged 35-65 years old in Tehran. The results indicated that, the level of total cholesterol and LDL-c in 59% of the population was less than 200 and 130 mg/dl respectively. The level of HDL-c in 63.6% of women and 81.9% of men was below 40 mg/dl, so that the LDL-c/HDL-c ratio which is a predictor of cardiovascular disease increased.

The nutritional status indicated that more than 50% of the population consumed daily, more than 75 gr of total fats, which 2/3 of this fat constituted from saturated fats. the cholesterol intake in 90% of the population was less than 300 mg/day.

We observed no significant association between serum lipids and fats and cholesterol intake.

We concluded that less than 10% of the population suffer from hypercholesterolemia, but the decrease of HDL-c is remarkable and can be considered as an important risk factor for cardiovascular disease in Iranian population.

Key Words: Cholesterol/ Fats/ Lipoproteins, HDL Cholesterol/ Lipoproteins, LDL Cholesterol